

DIAGNOZA SPOŁECZNOŚCI LOKALNYCH

OPIS WYBRANYCH METOD

CPE ○
CENTRUM PRAKTYK
EDUKACYJNYCH

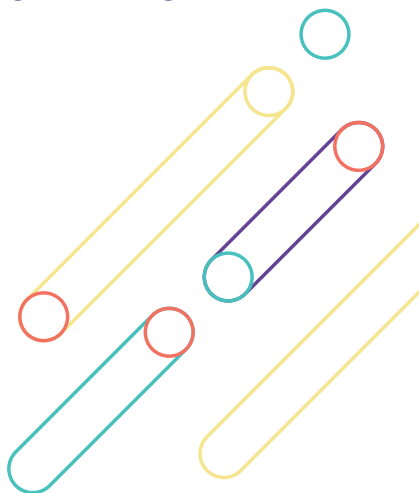
CENTRUM
KULTURY
ZAMEK

NARODOWE
CENTRUM
KULTURY

BARDZO
MŁODA KULTURA

POZNAŃ, 2017

PRZYGOTOWANIE: Katarzyna Chajbos

Szanowni Państwo,

zapraszamy do zapoznania się z krótkim opisem wybranych metod diagnozy społeczności lokalnej – ich potrzeb, oczekiwań i realiów funkcjonowania. Celem Centrum Praktyk Edukacyjnych jest formułowanie takich działań, które są odpowiedzią na konkretne zapotrzebowania – w tym celu posługujemy się diagnozą i badaniami potrzeb. Przez szkolenia i warsztaty, które Państwu oferujemy chcemy zachęcić do podobnego, opartego o rozpoznanie lokalnego środowiska podejścia i dzięki temu pogłębionego budowania relacji ze swoimi odbiorcami. Przedstawione w materiałach metody zostały opracowane na podstawie doświadczeń badawczych oraz wiedzy i inspiracji zaczerpniętych z innych źródeł, w tym przede wszystkim „Pomysłów do zrobienia” Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „ę”.

Pozostajemy do Państwa dyspozycji i życzymy samych dobrych diagnoz!

Zespół Centrum Praktyk Edukacyjnych
przy Centrum Kultury Zamek w Poznaniu.

BADANIA ANKIETOWE – ZRÓB TO SAM

Zrealizowanie badania ankietowego przez grupę mieszkańców: np. Radę Seniorów wśród swoich rówieśników w danej miejscowości.

Dobra metoda, jeżeli zależy Ci na:

- Pozyskaniu szczegółowych, konkretnych informacji od dużej grupy osób;
- Budowaniu poczucia odpowiedzialności grupy prowadzącej badania;
- Wzmacnianiu postaw liderских członków grupy prowadzącej badania;
- Budowaniu relacji z mieszkańcami.

Czego potrzebujesz?

Skorzystajmy z pomocy profesjonalisty (socjologa, badacza społecznego). Pomoże nam skonstruować ankietę i przeszkoli naszych „ankieterów”. Będziemy potrzebowali materiałów szkoleniowych, a także drukarki i komputera do przygotowania i wydrukowania ankiety, a także jej późniejszej analizy.

Działania:

1. Wstępne ustalenia i budowa ankiety

Ustalmy czego chcemy się dowiedzieć. Jeżeli np. Rada Seniorów chciałaby stworzyć plan swoich działań, ale nie wie jakie są do końca oczekiwania seniorów z danej miejscowości zbudujmy ankietę tak, by otrzymać interesujące nas odpowiedzi (np. zapytajmy o miejsca spędzania czasu wolnego, ulubione rozrywki, codzienne towarzystwo, a także potrzeby w kontekście oferty kulturalnej). Weźmy pod uwagę różnych odbiorców naszych badań: np. osoby aktywne/ chore/ samotne i ustalmy jakie proporcje całościowej liczby respondentów będą stanowiły te poszczególne grupy. Nie rozbudowujmy ankiety przesadnie: wystarczy 5-7 pytań.

2. Szkolenie ankieterów

Przygotujmy spotkanie, na którym osoby prowadzące badanie dowiedzą się na czym polega realizowanie badań, będą mogły przećwiczyć przeprowadzenie ankiety i wymienić się doświadczeniami.

3. Badania

Dajmy ankieterom odpowiednią ilość czasu na przeprowadzenie badań. Zadbajmy, by mieli możliwość kontaktowania się z kimś doświadczonym w razie pytań czy trudności.

4. Zebranie i analiza danych

Spisujemy treści odpowiedzi dla każdego z pytań i analizujemy je. Warto zrobić to wspólnie z badaczem z doświadczeniem w badaniach ilościowych.

Wyniki badań są świetnym materiałem do zaprezentowania władzom miasta, członkom danej społeczności, a sama prezentacja dobrym pretekstem do spotkania.

KONSULTACJE

Prowadzenie krótkich rozmów z mieszkańcami w ramach jakiegoś konkretnego problemu/ pomysłu, np. wykorzystanie jakiejś przestrzeni do lokalnych działań kulturalnych czy wprowadzenie nowych zajęć dodatkowych dla uczniów danej szkoły.

Dobra metoda, jeżeli zależy Ci na:

- **Pozyskaniu informacji w ramach jednego tematu;**
- **Budowaniu relacji z mieszkańcami/ odbiorcami;**

Czego potrzebujesz?

Przygotujmy wszystko, co będzie nam potrzebne do stworzenia stanowiska konsultacyjnego: stolik, krzesła, kartki do zapisywania i markery. Dobrze będzie mieć ze sobą też tablicę korkową lub flipchart, na których będziemy mogli zapisać jakieś pytanie lub informację dla mieszkańców: w ten sposób przyciągniemy ich uwagę. Jeżeli mamy na to czas – spróbujmy (najlepiej razem z mieszkańcami) przygotować makietę miejsca, lub rozpiškę projektu, o których chcemy rozmawiać podczas konsultacji. To sprawi, że nasza rozmowa będzie atrakcyjniejsza i bogata w bardziej szczegółowe informacje.

Działania:

1. Przygotowanie

W gronie osób, które będą prowadzić konsultacje zastanówmy się jakich dokładniej informacji szukamy i przez jakie pytania uda się uzyskać na nie odpowiedź. Wybierzcie dobre miejsce: takie, gdzie spotkanie tych, na których opinii Wam zależy. Jeżeli chcecie się dowiedzieć co uczniowie sądzą o dodatkowej ofercie pozalekcyjnej, rozstawcie swoje stanowisko konsultacyjne w hallu na długiej przerwie; jeżeli chcecie sprawdzić czy mieszkańcom osiedla podoba się pomysł zagospodarowania pobliskiego parku – konsultujcie pomysł podczas lokalnego festynu/ pikniku.

Pamiętajmy, że konsultacje służą sprawdzeniu jak dana społeczność/ grupa reaguje na jakiś pomysł/ projekt po to, aby wspólnie wypracować możliwe

najlepsze rozwiązanie. Bądźmy otwarci na opinie i informacje zwrotne i nie przywiązujemy się zbyt do początkowej wizji czy osobistego pomysłu.

2. Realizacja

Zadbajmy by w naszej grupie znalazła się osoba, która dobrze zna społeczność czy grupę, z którymi będziemy rozmawiać, a także taka, która ich nie zna (obie inaczej mogą odebrać informacje przekazywane przez mieszkańców). Postarajmy się uatrakcyjnić konsultacje wzbogacając nasze stanowisko np. o tablicę korkową, na której będzie można np. przykleić radosną lub smutną buźkę (plus i minus/ symbole różnych emocji) przy różnych stwierdzeniach dotyczących przedmiotu konsultacji. Jeżeli konsultujemy wykorzystanie danej przestrzeni możemy zaproponować wspólne tworzenie makiety tego miejsca, a interesujące nas informacje zbierać w trakcie wspólnej pracy. Ważne jest byśmy podczas konsultacji w jakiś sposób zapisywali jej efekty: możemy robić zdjęcia tablicy/ flipchartowi, robić notatki lub nagrywać spotkanie (wtedy powinniśmy prosić o zgodę naszych rozmówców)

3. Analiza zebranych informacji

Zbierzmy wszystkie informacje i zastanówmy się nad widocznymi tendencjami/ kierunkami. Podczas interpretacji odpowiedzi nie traktujmy wszystkiego wprost: jeżeli np. ktoś mówi, że w mieście potrzebny jest basen czy stadion sportowy, to może być to dla nas wskazówka, że tej osobie zależy np. na miejscach i okazjach do rodzinnych spotkań.

4. Przedstawienie wyników i dalszych planów odbiorcom

Przygotujmy wyniki konsultacji w atrakcyjnej formie (ciekawa prezentacja multimedialna, wspólnie utworzone makiety) i zaprezentujmy je zainteresowanym grupom, lokalnym władzom. To dobry pretekst do podkreślenia istotności ich opinii i potrzeb. Podsumujmy możliwości dalszych działań zostawiając możliwość wprowadzenia zmian i zgłaszania pomysłów przez obecnych na spotkaniu (wyniki można umieścić także w internecie i umożliwić ich komentowanie).

OBSERWACJA WSPOMAGANA

Przeprowadzenie obserwacji danego miejsca lub sytuacji jako czynny uczestnik działań (obserwacja uczestnicząca) lub niezależny obserwator (obserwacja nieuczestnicząca).

Dobra metoda, jeżeli zależy Ci na:

- Uzyskaniu ogólnych informacji
- Zrozumieniu pewnych mechanizmów, zachowań
- Inspiracji do dalszego działania

Czego potrzebujesz?

Przygotuj notatnik by „na gorąco” zapisywać spostrzeżenia. Najlepiej jeżeli zrobisz to w oparciu o arkusz obserwacji.

Działania:

1. Wytyczne do obserwacji

Bardzo ważnym elementem przygotowania do przeprowadzenia dobrej obserwacji jest stworzenie tzw. „arkusza obserwacji”. Powinien zawierać wszystko to, na co będziemy zwracać uwagę podczas naszego badania. Jeżeli np. interesuje nas jak wykorzystywana jest i do czego może służyć przestrzeń bocznego korytarza w lokalnym gimnazjum, powinniśmy zaobserwować jakie grupy uczniów/ nauczycieli tam przychodzą (czy tylko ci, którzy mają obok zajęcia, a może także inni?); jak długo tam przebywają; czy są konkretne miejsca gdzie się zatrzymują; jaka atmosfera tam panuje – nauki i cichych rozmów czy raczej głośniejszych towarzyskich spotkań? Wszystkie pytania zapiszmy w arkuszu i korzystajmy z nich podczas prowadzenia obserwacji.

2. Przeprowadzenie obserwacji

Jeżeli decydujemy się na obserwację nieuczestniczącą, zadbajmy o to by osoby przebywające w przestrzeni, którą obserwujemy czuły się swobodnie i komfortowo. Niekiedy nie jest to jednak możliwe: nie starajmy się w takim przypadku za wszelką cenę ukryć naszych działań, a otwarcie odpowiadajmy na pytania obserwowanych. Nasze motywacje lepszego wykorzystania danej przestrzeni

na pewno przekonają ich co do sensowności naszych działań

3. Analiza i zebranie wniosków

Zbierzmy spisane spostrzeżenia i zastanówmy się jaki obraz obserwowanej przez nas przestrzeni/ sytuacji się z nich wyłania? Zastanówmy się np. jakie funkcje pełni teraz obserwowana przez nas przestrzeń i jak możemy ją zagospodarować by np. bardziej efektywnie/ w większej zgodzie z panującymi zasadami służyła wypełnianiu tych celów? Podzielmy się naszymi spostrzeżeniami z innymi zaangażowanymi w nasze działania osobami oraz tymi, których dotyczą działania, które planujemy (w przypadku planowanych zmian na korytarzu szkolnym: uczniowie, nauczyciele, dyrekcja).

Dobrze przeprowadzona obserwacja może posłużyć nam do przygotowania się do kompleksowych konsultacji (patrz metoda opisana wyżej) – dzięki niej będziemy w stanie przygotować wstępne pomysły, które będą konsultowane, a także lepiej zrozumieć opinię naszych grup odbiorczych.

ROZMOWY EKSPERCKIE

Przeprowadzenie wywiadów z ekspertami: osobami, które dysponują wiedzą i doświadczeniem w interesującym nas temacie. Jeżeli np. planujemy zrobić projekt dla osób starszych (albo szerzej – wszystkich) na danym osiedlu, ekspertem może być właściciel osiedlowego kiosku, sprzedawca w warzywniaku, dozorca czy listonosz, czyli osoby, które na co dzień spotykają przedstawicieli grupy, z którymi chcemy pracować.

Dobra metoda, jeżeli zależy Ci na:

- **Pozyskaniu szczegółowych informacji**
- **Poznaniu opinii osób z doświadczeniem/ wiedzą, które nas szczególnie interesują, w ważnym dla nas obszarze**
- **Skonsultowaniu gotowych pomysłów, rozwiązań**

Czego potrzebujesz?

Do zrealizowania rozmów potrzebne będą wydrukowane arkusze scenariusza wywiadu, a także komfortowe, przyjazne miejsce gdzie odbędzie się rozmowa (przy wyborze miejsca kierujmy się wygodą naszego rozmówcy: niech czuje się tam swobodnie i pewnie). Dobrze zabrać ze sobą dyktafon by nagrać spotkanie.

Działania:

1. Przygotowanie badania

Zastanówmy się jakich informacji szukamy. Wszystkie pytania, które chcemy zadać rozmówcom spisujemy na kartce, która ostatecznie będzie służyć jako „scenariusz wywiadu”. Dostosujemy liczbę pytań do możliwości czasowych i komfortu naszego rozmówcy. Zastanawiając się jak wybrać przyszłych rozmówców kierujemy się ich doświadczeniem i wiedzą w interesujących nas obszarach, ale także ich ewentualną chęcią pomocy w naszym badaniu (do ekspertów warto wrócić kiedy już zbierzemy wnioski i interpretacje i będziemy potrzebowali opinii doświadczonej osoby „z zewnątrz”). Kiedy już zdecydujemy z kim chcemy rozmawiać, skontaktujemy się z nimi i umówmy na wywiad w dogodnym dla nich terminie.

Ważne jest by w naszym zespole znalazł się doświadczony badacz społeczny, który wesprze nas w przygotowaniu do badań (przeprowadzi warsztat/ szkolenie), a także przeprowadzi przynajmniej część rozmów. Jeżeli jesteśmy początkujący w przeprowadzaniu takich rozmów warto zrobić próbny wywiad z kimś, kogo znamy.

2. Realizacja wywiadów

Poinformujemy naszych rozmówców mniej więcej jak długo będzie trwał wywiad i zapytajmy o zgodę na nagrywanie. Powiedzmy im w jaki sposób wykorzystamy informacje z rozmowy, a jeżeli chcemy publikować jej cytaty i podpisywać je nazwiskiem: poprośmy o zgodę. Podczas wywiadu zadajmy wcześniej przygotowane pytania, ale starajmy się nie spoglądać wciąż w kartkę: lepiej będzie gdy je zapamiętamy (ważna może być też kolejność ich zadawania).

3. Zebranie informacji i analiza

Przesłuchajmy nagrane rozmowy i spiszmy je dokładnie lub zróbmy z nich notatki. Ważne jest byśmy dobrze opisali zarówno nagrania jak i spisane rozmowy by było jasne z kim i kiedy były one prowadzone. Czytamy rozmowy i zastanawiamy się nad najważniejszymi wnioskami.

Rozmowa z ekspertami może być dobrym początkiem bardziej szczegółowych badań diagnostycznych, ale także sposobem na skonsultowanie pewnych intuicji i pomysłów, które już mamy.

WISZĄCE PYTANIE¹

Sposób na zadanie pytania mieszkańcom czy konkretnej grupie osób w atrakcyjny, ciekawy sposób.

Dobra metoda, jeżeli zależy Ci na:

- Pozyskaniu informacji na konkretny temat od dużej liczby osób
- Atrakcyjnej formie przeprowadzenia sondy
- Zainteresowaniu mieszkańców/ konkretnej grupy jakimś tematem

Czego potrzebujesz?

Przygotuj kolorowe kartki, sznurek i klamerki do zawieszania na sznurku.

Działania:

1. Przygotowanie

Zastanów się gdzie najlepiej rozwiesić Twoje wiszące pytanie i jakim celom ma ono służyć. Jeżeli chcesz dowiedzieć się jakich aktywności brakuje w ofercie prowadzonej przez Ciebie instytucji kultury/edukacji, rozwieś pytanie w hallu głównym czy miejscu, które jest często odwiedzane przez osoby, od których chcesz otrzymać dane informacje. Warto wykorzystać tę metodę do zadania pytania przy okazji jakiegoś dużego wydarzenia: lokalnego pikniku, zawodów sportowych czy jarmarku.

2. Realizacja

Rozwieśmy sznurek i zawieśmy zapisane na karteczce pytanie. Zapiszmy pierwszą odpowiedź sami, by ośmielić innych. W niedalekiej odległości przygotujmy kolorowe karteczki, markery i klamerki. Warto byśmy zachęcali do odpowiedzi na wiszące pytanie: mimo, że jego forma jest ciekawa, nie zawsze wystarczy to by inni się zaangażowali.

3. Analiza

Zbierzmy karteczki i spiszmy odpowiedzi. Podczas analizy weźmy pod uwagę jakich odpowiedzi jest najwięcej i spróbujmy wyodrębnić najważniejsze kategorie.

---

¹ Metoda została opisana w „Pomysłach do Zrobienia” Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „e”; www.pomysly.e.org.pl

BALONOWA SONDA²

Przeprowadzenie niekonwencjonalnej sondy.

Dobra metoda, jeżeli zależy Ci na:

- Uzyskaniu ogólnej informacji
- Atrakcyjnej formie przeprowadzenia sondy
- Zainteresowaniu mieszkańców/ konkretnej grupy jakimś tematem
- Wypromowaniu jakiegoś pomysłu/ projektu

Czego potrzebujesz?

Do przygotowania sondy potrzebne będą: aparat fotograficzny ze statywem, nadmuchane balony, markery, drukarka do zdjęć. Jeżeli chcemy zaaranżować tło dla fotografii możemy do tego wykorzystać prześcieradło i przymocować je za pomocą sznurka lub taśmy malarskiej. Warto pamiętać także o przygotowaniu wydrukowanych formularzy zgód na wykorzystanie wizerunku.

Działania:

1. Ustalenie celu

Zastanówmy się po co robimy sondę. Jeżeli chcemy wypromować nowe działanie miejscowej biblioteki dla jakiejś grupy np. młodzieży gimnazjalnej, zróbmy sondę w szkole, gdzie młodzież jest codziennie. Jeżeli chcemy poinformować o swoich działaniach i jednocześnie zdobyć propozycje nowych działań zrealizujemy sondę przy okazji jakiegoś lokalnego wydarzenia. Jeżeli chcemy, by odpowiedzi były zapisywane na balonach: zadajmy by pytanie było proste, np. „Co lubisz robić”. Jeżeli szukamy bardziej złożonych odpowiedzi przygotujmy kartki, na których będzie można dopisać swoje zakończenie, np. „Na emeryturze będę...”; „W moim domu kultury chciałbym/ chciałabym...”

2. Wybór miejsca, aranżacja stanowiska fotograficznego i informacja o przedsięwzięciu

Wybierzmy miejsce lub wydarzenie, w którym spotkamy dużą liczbę osób - hall szkolny, świetlica czy impreza plenerowa. Jeżeli wybierzemy zamknięte pomieszczenie zadajmy o odpowiednie oświetlenie i jednolite tło (biała ściana

lub rozciągnięte płótno). Zdjęcia możemy robić sami lub poprosić o pomoc kogoś doświadczonego.

Zadbajmy o to, żeby nasi „respondenci” dowiedzieli się o sondzie. Rozwieśmy własnoręcznie zrobione plakaty z informacją o miejscu i godzinie wydarzenia. Warto dodać, że zdjęcia robione są bezpłatnie. Jeżeli sonda ma być elementem zachęcającym do innych wydarzeń, poinformujmy o nich na plakacie.

3. Realizacja

Podczas realizacji sondy poprosimy chętnych do zapisania swoich odpowiedzi na pytanie i zapozowanie do zdjęcia. Jeżeli planujemy publiczną prezentację zdjęć pamiętajmy o formularzach zgody na wykorzystanie wizerunku, a jeżeli chcemy je wysłać mailowo, zbierzmy adresy i upewnijmy się, że wiemy który numer zdjęcia wystać.

4. Analiza i prezentacja portretów

Wydrukujmy zdjęcia i spismy odpowiedzi znajdujące się na balonach. Jakie wnioski przychodzą nam do głowy i jak wykorzystamy zdobytą wiedzę? Jeżeli chcemy publicznie zaprezentować zdjęcia zadajmy o formę: przygotujmy dobrą prezentację w wysokiej rozdzielczości lub wydrukujmy zdjęcia i zróbmy z niej wystawę.

² Metoda została opisana w „Pomysłach do Zrobienia” Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „e”; www.pomysly.e.org.pl

WSPÓLNA MAPA

Wspólne tworzenie mapy danego miejsca wzbogaconej o historię, doświadczenia i emocje mieszkańców.

Dobra metoda, jeżeli zależy Ci na:

- Włączeniu mieszkańców/ grup we wspólne działanie
- Dotarciu do osobistych historii i doświadczeń
- Budowaniu relacji z mieszkańcami/ grupami osób

Czego potrzebujesz?

Potrzebne będą materiały, z których stworzycie mapę (makiety). Jeżeli zdecydujecie się na drukowanie gotowej mapy potrzebna będzie drukarka i komputer, jeżeli zechcecie zrobić ją sami: materiały plastyczne takie jak kartki, kartony, markery, plastelina i farby czy zapalki. Warto pamiętać, że ta metoda dobra jest dla stosunkowo małych obszarów: parków, osiedli czy mniejszych dzielnic (na większych trudno będzie odnaleźć szczegóły, a rozmowy będą odnosić się raczej do obszarów niż konkretnych punktów na mapie).

Działania:

1. Sformułowanie celów, zebranie grupy i promocja działania.

Zastanówmy się jaki cel chcemy osiągnąć. Jeżeli np. chcemy dowiedzieć się czegoś o mieszkańcach osiedla i zainteresować ich ofertą naszego lokalnego domu kultury, zaprosimy ich do współdziałania już od samego początku. Kiedy zbierzemy zespół podzielimy się zadaniami i rozpoczniemy działania informacyjne: zadbajmy by możliwie jak najwięcej osób dowiedziało się o naszym działaniu.

2. Przygotowanie mapy

Zdecydujmy czy chcemy wydrukować gotową mapę czy robić ją sami. Samodzielne przygotowanie mapy czy makiety może być dobrym pretekstem do spotkania np. w większej grupie mieszkańców osiedla, którzy w ten sposób poczują się współodpowiedzialni za powodzenie działania i opowiedzą o niej swoim znajomym.

3. Rozmowy z mieszkańcami

Rozstawmy mapę w miejscu gdzie spotkamy dużo osób lub podczas jakiegoś lokalnego plenerowego wydarzenia. Zapraszamy do stolika i wykorzystajmy mapę jako pretekst do pytania o interesujące nas miejsce. Pytajmy o konkretne budynki, parki, ścieżki, a te, które okażą się ważne dla naszych rozmówców oznaczajmy choriągiewką z odpowiednim numerem/ imieniem/ symbolem przypisanej do danej osoby. Starajmy się pytać o osobiste wspomnienia i historie związane z danym miejscem (ciekawe może okazać się opisanie osiedlowego sklepu, który jest tutaj od samego początku czy skejtparku) i unikajmy uogólniania rozmowy do lokalnych zabytków czy tras turystycznych. Jeżeli uzyskamy na to zgodę nagrywajmy rozmowy z mieszkańcami

4. Analiza i prezentacja wyników

Spiszmy wcześniejsze rozmowy i zastanówmy się jaki obraz okolicy się z nich wyłania. Warto wykorzystać uzyskany materiał i podzielić się z nim z mieszkańcami. Możemy np. zredagować rozmowy (pamiętajmy by prosić o uwagi osoby, które pojawiają się w nagraniach) i wraz ze zdjęciami robionymi podczas przedsięwzięcia zrobić z nich wystawę. Jeżeli uda nam się uzyskać dodatkowe środki możemy przygotować publikację książkową, a jeżeli finanse okażą się problemem – skorzystać z edycji gotowych internetowych map (np. googlemaps) i po opatrzeniu ich historiami mieszkańców, opublikować je w internecie na lokalnej stronie.

Warto włączać w każdy z etapów pracy w projekcie zainteresowane nim osoby. Mapa będzie wspólna tylko wtedy kiedy wszyscy, którzy chcą ją tworzyć będą z nami współdziałać.

SPACER PO OKOLICY³

Dobra metoda, jeżeli zależy Ci na:

- Uzyskaniu informacji o danej przestrzeni/ okolicy
- Włączeniu mieszkańców/ grup we wspólne działanie
- Dotarciu do osobistych historii i doświadczeń
- Budowaniu relacji z mieszkańcami/ grupami osób

Czego potrzebujesz?

Będziemy potrzebować aparatów fotograficznych, a także komputera i rzutnika multimedialnego (do wyświetlania zdjęć na spotkaniu).

Działania:

1. Przygotowanie i promocja

Zastanówmy się jakie miejsce chcemy poznać lepiej i z jaką grupą odbędziemy spacer. Ta metoda okaże się przydatna w pracy zarówno z dorosłymi jak i dziećmi. Jeżeli interesuje nas np. jak okolica danej szkoły czy domu kultury potrzebana jest przez jej uczniów czy uczestników zajęć zaprośmy na spacer młodzież/ dzieci. Zbierzmy grupę, która będzie uczestniczyć w spacerze wykorzystując do tego lokalne wydarzenia czy komunikację ze szkołą (plakaty, informacje na lekcjach) lub domem kultury (informacje na zajęciach, plakaty, rozmowy z rodzicami). Jeżeli okaże się, że chętnych jest więcej niż 15 osób zrobmy dwie tury spaceru. W bardzo dużej grupie uczestnicy mogą mieć problem ze skupieniem, a budowanie relacji będzie trudniejsze.

Zastanówmy się co będzie osiã naszego spaceru. Czy chcemy dowiedzieć się o stosunku mieszkańców do danej okolicy czy może uzyskać konkretne informacje na temat tego jakie rozwiązania wprowadzić by zwiększyć komfort mieszkańców? Jeżeli np. wybieramy się na spacer z młodzieżą z pobliskiego domu kultury możemy zaproponować by młodzi ludzie robili zdjęcia miejsc, które lubią i tych, których nie lubią/ boją się/ nie znają.

2. Spacer

Upewnijmy się, że przygotowany sprzęt fotograficzny działa, a uczestnicy spaceru nie mają problemu z jego obsługą. Wyjaśnijmy uczestnikom jakie

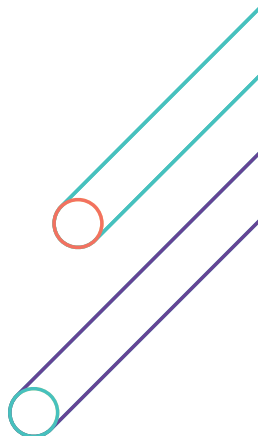
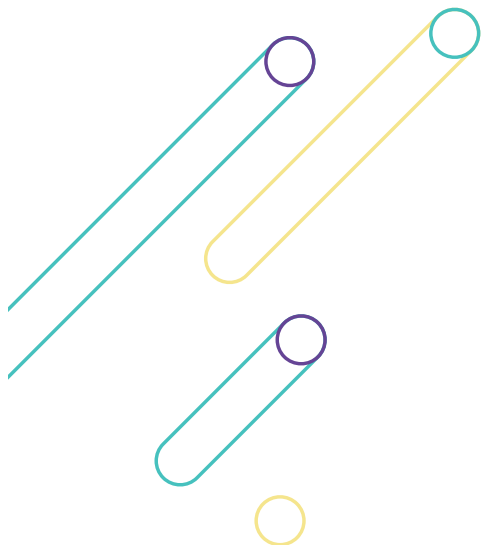
zdjęcia mają robić i sprawdźmy czy wszyscy się rozumiemy. Podczas spaceru trzymajmy się w grupie.

3. Prezentacja i spotkanie

Zgrajmy wszystkie zdjęcia i uporządkujmy je w folderach. Umówmy się na prezentację zdjęć z uczestnikami spaceru. Podczas prezentacji rozmawiamy na temat uwiecznionych zdjęć (wcześniej wraz z autorami możemy zrobić ich wstępną selekcję) i spisujemy je na kartce/ flipcharcie w różne kategorie (lubiane/ nie lubiane itp.). Po oglądaniu zdjęć zrobmy krótki warsztat, dzięki któremu dowiemy się co stoi za konkretnymi postawami uczestników spaceru.

Spacer jest dobrą metodą diagnozy, dzięki której otrzymamy informację do dalszych działań. Po prezentacji wyników możemy poznać już osoby/ grupy osób zaprosić do dalszego, wspólnego działania (które wymyślimy w oparciu o informacje które za pomocą tej metody uzyskaliśmy).

³Metoda została opisana w „Pomysłach do Zrobienia” Towarzystwa Inicjatyw Twórczych „e”; www.pomysly.e.org.pl

Centrum Kultury ZAMEK

—
Centrum Praktyk
Edukacyjnych

ul. Św. Marcin 80/82
61-809 Poznań

—
www.ckzamek.pl

—
www.cpe.poznan.pl

—
cpe@cpe.poznan.pl

